

GRATIS IN LIBRARY OF CONGRESS SLAVIC READING ROOM WASHINGTON

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

4. 154. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 14-ГО СЕРПНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 14, 1986 No. 154. VOL. XCIII.

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ВІДПОВІВ НА ЛИСТ ОДВУ ДО ПРЕЗИДЕНТА РЕГЕНА

Вашінгтон (ПСІСНО). — Після чорнобильської катастрофи ОДВУ вислала 15-го травня 1986 року лист до Президента Роналда Регена із проханням вплинути на уряд Советського Союзу щодо вилучення допомоги для українського населення в околиці Чорнобиля. ОДВУ звернуло увагу Президента на те, що тоді коли упривілейована комуністична верхівка отримує допомогу, рядове українське населення стоїть перед виселенням, можливо в Сибір. На цей лист, на руки Павла Дорожницького, голови ОДВУ і ІСНО, наспіла відповідь від Державного департаменту з 16-го липня 1986 року. У цій відповіді Державний департамент зазначає, що швидко після катастрофи ЗСА заявили готовість допомогти технічно і гуманітарно, але Советський Союз, подякувавши, зазначив, що їхні засоби і заходи є вистачаючі. Становище ЗСА, сказано в листі, було висказане 5-го травня 1986 року в комунікаті семи держав-учасників економічної конференції в Токіо: кожна держава є відповідальна за безпеку своїх ядерних споруд і повинна подавати повні інформації, спеціально тоді, коли наслідки випадків поширюються поза державні границі. Советський Союз цього своєчасно не зробив. Все таки є добре, що Советський Союз запросив директора Міжнародної агенції атомової енергії і двох його співпрацівників до Москви і до Чорнобиля. ЗСА пропонували договір про обмін інформацією про ядерні випадки вже у 1981 році.

Д-р К. Зайнінгер очолив фірму Сіменс

Д-р К. Зайнінгер

Айслін, Н. Дж. — Д-р Карл Зайнінгер, добре відомий українській громадзі зі своїх симпатій до неї і харизматичної діяльності, який до цих пір був екзекютивним віцепрезидентом дослідних лабораторій однієї з найбільших електроніко-електричних інженерських компаній корпорації Сіменс, розташованих в околицях Принстону, був призначений на посаду президента корпорації Сіменс. Д-р К. Зайнінгер, алумн Принстонського університету, служив в американській армії під час Корейської війни. Працював на протязі майже 20 років для компанії Ар-Сі-Ей провідником дослідної групи в галузі мікроелектричної технології; був асистентом директора в Інституті дослідження сонячної енергії; директором мікроелектричного відділу технологічних лабораторій в армії та програмним менеджером програми „very high speed integrated circuits” в Пентагоні. В 1980 році він став віцепрезидентом технологій у Сіменсі із завданням створити нові можливості для дослідної діяльності. Дослідчі і технологічні лабораторії Сіменса в Принстоні, які спеціалізуються у високій технології, т.зв. „Artificial Intelligence”, в мікроелектроніці, роботехніці і тому подібне — є продуктом праці д-ра К. Зайнінгера. Д-р Зайнінгер є німцем з походження, одружений з україною Соною і батьком трьох дітей: Олександра, Марка і Гайди. Д-р К. Зайнінгер є членом різних професійних організацій, в тому й українських.

Представники Гарвардського Проекту відвідали Митрополита С. Сулика

Філадельфія (С.Б.) — У п'ятницю, 1-го серпня ц.р., представники Філадельфійського Відділу Комітету 1000-ліття Хрищення Русі України Гарвардський Проект, у складі Стефанія Березницька, голова, інж. Іван Даниленко, секретар, д-р Євген Новосад, Контрольна комісія, Степан Романко, пресовий референт, мгр Марта Шпріккервіч, скарбник, відвідали Владика Митрополита Стефана Сулика. Метою авдієнції, як це з'ясувала С. Березницька, речник делегації, було зложити куртуазну візиту Владиків, у місці осідку якого починає свою діяльність новостворений Відділ Гарвардського Проекту, та поінформувати його про запропановану працю. Владика Сулик прийняв делегацію дуже ввічливо та у розмові висловив глибоке зрозуміння й високу оцінку Гарвардського Проекту, якого він є не тільки гарячим прихильником, але також і меншотом. Владика підкреслив важливість цього запропанованого великого діла, яке на його думку буде дійсно тривалим відзначенням Тисячоліття Хрищення, з далекішими наслідками, бо не тільки причиниться у великій мірі до збереження української ідентичності, але також і для чужинського світу стане джерелом правдивої інформації про історію України та її тисячолітній духовий надбання, що їх радо присвоюють собі ненаситні сусіди. На закінчення Владика Сулик дав місцевому комітету свої архієрейське благословення, обіцяв підтримку, та висловив надію, що праця комітету увінчається у Філадельфії та цілій її околиці великим успіхом.

Колишній агент КГБ консультував Президента

Вашінгтон. — Американські газети, покладаючись на поінформовані джерела, повідомили, що полковник КГБ Олег Гордієвський, який очолював лондонську резидентуру КГБ і вирішив у минулому році не повертатися в Советський Союз, дав президентові Роналду Регенові детальні інформації про генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Горбачова перед листопановою зустріччю на вершинах. Щоб дістати такі інформації про М. Горбачова, директор Сі-Ай-Ей Вільям Кейсі таємно їздив у Лондон на зустріч з О. Гордієвським. Отримана інформація дала змогу Сі-Ай-Ей скласти досить точну характеристику М. Горбачова. Газети повідомляють, що інформація про Горбачова і про методи праці советських керівників давали Сі-Ай-Ей також і інші советські в'їзачі. „Нью Йорк Таймс” називає зокрема колишнього помічника генерального секретаря Об'єднаних Націй Аркадія Шевченка, який попросив політичного притулку у ЗСА в 1978 році. Газети не повідомляють, які саме інформації дав О. Гордієвський президентові Регенові. Однак репортерам вдалося дізнатися, що Гордієвський висловив здогаду, що Горбачов готовий до серйозних переговорів. Гордієвський також сказав директорові Сі-Ай-Ей, що в 1981 році лондонська резидентура КГБ була в стані бойової готовості у зв'язку з „можливим нападом З'єднаних Стійтв Америки на Советський Союз”. Це було зв'язано з тим, що тодішні кремлівські керівництво, очолюване Леонідом Брежневим, не мало поняття про зовнішньополітичні плани Роналда Регена, який вступив тоді на пост президента ЗСА. На думку високопоставлених урядових чиновників, інформація Гордієвського про Горбачова були дуже корисними для Регена при підготовці до зустрічі в Женеві.

ПОЛЬСЬКИЙ РЕЖИМ ЗВІЛЬНИВ З ТЮРМИ А. МІХНІКА

Варшава, Польща. — Польський режим наказав звільнити з тюрми 39-річного історика і активіста підпільної „Солідарності” Адама Міхніка, користуючись обмеженою амнестією прийнятою парламентом в минулому тижні. Реченець звільнення Міхніка припадає аж на 30-го жовтня ц.р., але в міністерстві справедливості авжали за доцільне використати зручно обмежену амнестію, звільнити Міхніка з-під варті і тим самим відпружити відносини між режимом і прихильниками підпільної „Солідарності”, яка вже давно перестала бути тільки професійною робітничою, а перетворилася в політичну силу із широкою підтримкою суспільства, в тому числі великого відсотка польської молоді і з цим фактом уряд, хоче цього чи ні, мусить рахуватися. А. Міхнік відсидів за усіх два й півроку засуду, 18 місяців. Він був засуджений за те, що як казав під час прошеу прокуратор, підготував нелегальний страйк робітників і належав до нелегальної організації, завданням якої було створювати неспокій в Польщі і виступати проти існуючої комуністичної системи. За звільненням А. Міхніка була не тільки більшість членів верховного польського суду, але також закордонні політичні діячі, наприклад, прем'єр-міністр Італії Беттіно Краксі, який узалежнював навіть відвідини Войцеха Ярузельського в Римі від звільнення А. Міхніка. Після такої заяви Краксі на Заході поширилися були позитивні коментарі в користь політичних в'язнів в комуністичних країнах. Таку тактику схвалив також недавно звільнений із советських концтаборів жидівський активіст Анатолій Шаранський, який настоє на сильніший тиск західних спільнот на комуністичні режими, бо на його думку тільки публічна опінія може допомогти в'язням в СССР й інших комуністичних країнах. В загальному, на підставі урядових інформацій, було вилучено в Польщі на підставі обмеженої амнестії 9,059 в'язнів. З-поміж тієї маси в'язнів були тільки 44 політичні і то до них навіть не признався режим, а зглядно не згадував про їхню політичну „привину”.

ПРЕЗИДЕНТ Р. РЕГЕН ОБІЦЯЄ ДОПОМОГУ ФАРМЕРАМ

Чикаго, Ілл. — Президент Роналд Реген, виступаючи у вівторок, 12-го серпня ц.р., на пресовій конференції в Чикаго, обіцяв американським фермерам допомогу федерального уряду і виділення з бюджету на цю ціль більше грошей в одному фискальному році, як попередня Адміністрація президента Джиммі Картера витратила на протязі цілої календції. Президент ЗСА, згідно з опінією деяких політичних спостерігачів і кореспондентів, прибув до іллінойського, фермерського степу, щоб розвіяти поголоски, що його Адміністрація занедбала справу допомоги фермерам і щоб допомогти республіканським кандидатам виграти вибори до Палати Репрезентантів і Сенату осінню цього року. Очевидно, президент Р. Реген не заперечував цього і тому намагався широко пояснити справу додаткового продажу зерна для Советського Союзу по знижених цінах, помімо застрєження державного секретаря Джорджа Шульца, який авжав, що така транзакція з СССР під теперішню пору може радше пошкодити Америці, як допомогти, а вже в жадному разі не допоможе фермерам коли вони продаватимуть державі, наприклад, пшеницю по 1,37 за бушель, а держава відпускатиме її за менше як половину ціни для Советського Союзу. Щульц й інші співробітники Р. Регена авжали, що пристяжево вже було б краще говорити про кредит, допомогу для комуністичної імперії, як про продаж пшениці по смішних цінах. Але рішення у цій справі вже зроблене і росіяни отримають чотири мільйони метричних тонн зерна за півдальшого. Деякі політичні аналітики вважають, що це потягнення Регена коштуватиме республіканську партію дуже багато, а може навіть втрати президентського посту в 1988 році, якщо демократи матимуть відпо-

Редакція англійської енциклопедії відбула наради

Сарсель, Франція. — В дніях від 20-го до 27-го липня ц.р. тут відбулося засідання редколегії англійської Енциклопедії України (АЕУ). При цій нагоді в суботу, 26-го липня, відбулося спільне засідання з представниками таких товариств і установ: Канадський Інститут Українських Студій в Едмонтоні (КІУС); Наукове Товариство ім. Шевченка в Європі (НТШ); Патронат НТШ — Сарсель у Торонто; Фондация Приятелів ЕУ в ЗСА. Засідання відкрив і ним проводив діючий голова НТШ в Едмонтоні Аркадій Жуковський. Після інформативних звітів редакції АЕУ-2 (Данило Струк) і ЕУ-2 (А. Жуковський) слово забрав директор Е. Борис в імені Патронату в Торонто, підкреслюючи особливу важливість негайного закінчення 10 (останнього) тому ЕУ-2. Атанас Фіголь висловив свої думки щодо можливих змін відносно домовлення в справі АЕУ-2 між КІУС і НТШ в Європі. По живій і гармонійній винині думок, в якій слово забирали усі присутні, прийнято відповідні постанови для дальшого здійснення справ, що були предметом наради.

„Стіні ганьби” сповнилося 25 років

Бонн. — У Західній Німеччині відбуваються масові маніфестації, присвячені 25-літтю спорудження сумнозвісної Берлінської стіни. В маршах і демонстраціях беруть участь тисячі людей з багатьох європейських країн. Багатотисячна демонстрація відбулася на західноберлінській площі Фреллінерсквер. Перед зібраними, переважна більшість яких була молодь з 17 держав, виступили амбасадор З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річард Берт і посадник Західного Берліну Ебергард Дінген. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила „провокаційну кампанію”, зв'язану з річницею Берлінської стіни, і участь в ній амбасадора З'єднаних Стійтв Америки в Західній Німеччині Річарда Берта і посадника Західного Берліну Ебергарда Дінгена. Вони назвали стіну „символом нелюдськості”. „Ми вступасмо за знищення всіх стін” — сказав Р. Берт. — всі стіни, які розділюють людей, на Сході і на Заході”. Посадник Е. Дінген висловив впевненість, що настане такий день, коли стіна буде повалена. Він звернувся до західноберлінців і західних німців не усунуватися і не відмежовуватися від проблем і намагання підтримувати контакти з громадянами Східної Німеччини. Сімнадцять молодих людей піднялися на стіну з західної сторони. Недалеко від Бранденбургських воріт один з жителів Західного Берліну підпалив частину стіни і був заарештований британським військовим патрулем. Активність демократичної громадськості Заходу не сподобалася Москві і її східнонімецькому сателіту. Советська преса різко осудила

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel. (201) 451-2200

Subscription 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNAs members 1 year — \$15.00. Change of address — \$1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to "Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті, дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право в потрібні виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незаволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Предплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів УНСОУ \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07302

Чи кінець страху перед Москвою?

У цьому тижні представники Сенату і Палати репрезентантів будуть вирівнювати різниці у схваленню кожної з двох палат Конгресу новому бюджеті. В минулу п'ятницю Сенат схвалив 86-ма голосами проти трьох новий бюджет на астрономічну суму 269 більйонів доларів. Нижча палата Конгресу, Палата репрезентантів, схвалила була вже трохи раніше бюджет на суму 286 більйонів доларів. Але справа не в цифрах. Як завжди, так і тепер напевно дійде до компромісового схвалення остаточної суми, і за всією вірогідністю президент Реген не проголосить „вето“, хоч він вимагав інших сум і його текст бюджету в багатьох подробицях різниться від бюджету, прийнятого Конгресом. Найцікавішою і найважливішою у цьому новому бюджеті подробицею є факт, що Конгрес (покищо Сенат) призначив у рамках бюджету на оборону три більйони 950 мільйонів доларів на дальші дослідні над винайденням протиракетної зброї з використанням космічного простору, на популярно звану „зоряну війну“. Коли тільки президент Реген проголосив цей проект, — то Михайл Горбачов рішуче заперечував ще під час своїх перших відвідин у Лондоні і пізніше при кожній нагоді застерігався, що передумовою нового „договорення“ між СРСР і ЗСА у справі перегонів у зброєнні та редукції різних родів стратегічної зброї є вимагане союзнами від Регена зречення з його проекту „зоряної війни“. Знову ж Реген стояв на принциповому становищі, що тут ідеться про оборонну зброю, а не стратегічну, і тому „зоряна зброя“ не становить предмету дискусії.

Демократично-ліберальний табір в Америці насторожився також проти „зоряного“ проекту Регена. Велика (ліберальна) преса Америки вказує на велетенські кошти на самі дослідні над можливість винайти таку зброю і твердить, що поки її винайдуть, вона буде перестаріла та, що найголовніше, що той проект Регена стоїть на принциповому становищі, що тут ідеться про оборонну зброю, а не стратегічну, і тому „зоряна зброя“ не становить предмету дискусії.

Демократично-ліберальний табір в Америці насторожився також проти „зоряного“ проекту Регена. Велика (ліберальна) преса Америки вказує на велетенські кошти на самі дослідні над можливість винайти таку зброю і твердить, що поки її винайдуть, вона буде перестаріла та, що найголовніше, що той проект Регена стоїть на принциповому становищі, що тут ідеться про оборонну зброю, а не стратегічну, і тому „зоряна зброя“ не становить предмету дискусії.

Демократично-ліберальний табір в Америці насторожився також проти „зоряного“ проекту Регена. Велика (ліберальна) преса Америки вказує на велетенські кошти на самі дослідні над можливість винайти таку зброю і твердить, що поки її винайдуть, вона буде перестаріла та, що найголовніше, що той проект Регена стоїть на принциповому становищі, що тут ідеться про оборонну зброю, а не стратегічну, і тому „зоряна зброя“ не становить предмету дискусії.

Советська пропаганда твердить, що Советська Україна, яка входить до СРСР, є суверенною державою. На чужині є декілька українських політичних кола, які хоч не вважають УССР суверенною державою, бож це було б просто смішно, проте твердять, що УССР — це все таки держава (мовляв, сурогат держави), яка заступила собою Українську Народню Республіку. Це знайшло свій вислів у контроверсійному твердженні двох авторів у Енциклопедії Українознавства, що УССР є державою і продовженням УНР.

Звичайно, УССР — це жадна українська держава і тим більше — жадна суверенна держава. Її треба вважати, як це слухно твердять українські політичні кола у своїй переважній більшості, знаряддям окупаційно-колоніальної влади імперіалістичної совєтсько-російської імперії. Бож що це за держава без власного війська, без власної дипломатії, без власних грошей і без власного керівництва господарськими ресурсами країни? Життя в підсовєтській Україні, як і в інших неросійських республіках СРСР, керується центральним урядом і його установами з Москви.

Ну, але скажімо, що існує все таки якась видимість місцевого управління в підсовєтській Україні. С. Навіть уряд в Києві, є міністерства, є області керівні органи (які, шоправда, одержують інструкції просто з Москви, а не через Київ), є навіть —

Бібліографія — це штука і наука. Це штука упорядкування списків і каталогів видань так, щоб вони могли служити у якнайпростішій і найприступнішій формі читачам, студентам і науковцям для їх потреб.

Це наука, бо треба вибирати, оцінювати, кваліфікувати і класифікувати видання по предметам, щоб заощадити час читача, що шукає відповідних видань для різних потреб. Бібліографія народилася разом з першими рукописами. Бібліографія розвинулася і списки та каталоги різного роду книжок стали колючими з масовою продукцією паперу, устійсянням абетки грецької, латинської і слов'янської та винаходом Гутенберга друку.

Заможні люди, що зкупували рукописи і перші друковані книжки, творили перші бібліотеки, і для перегляду потрібно було виготовляти списки книжок у їхньому порядку. Потім продави, книгари, бібліотеки і всі інституції, що займалися збірками писаного і друкованого слова для свого власного вжитку чи публічного, виготовляли списки, каталоги газет, журналів, книжок, що були в їх посіданнях.

І так постали місцеві, державні і світові бібліографії. Припускають, що сьогодні існує понад 100 мільйонів видань на світі. При теперішній навалі різних видань студентам, науковцям і загальним читачам

ЄДИНОНЕДІЛИМЕЦЬ ПРО ЖИДІВ

Андрей Дікій. „Євреї в Росії та в СРСР“. Нью Йорк, 1967, 713 стор.

В повніший 713-сторінковий публікації автор, крім своїх спогадів, дає читачеві багато джерельного матеріалу про творчість СРСР. Жидів одні держави викладали, інші приймали й їх поведінку толерували. Жидівське питання проявлялося всюди, де тільки появлялися жиди, але особливо більшого значення в житті держав і народів не мали, тим більше, що чисельно групи жидів, що перебували в різних країнах, були незначними, рідко перевищували десятки тисяч.

Інакше стоїть жидівське питання в Росії і СРСР, де на початку ХХ сторіччя в границях тодішньої Росії знайшлося понад шість мільйонів жидів, більше від усіх жидів у цілому світі. До кінця Другої світової війни ніхто не чув про „антисемітизм“ в СРСР, бо при владі були жиди, а зараз на зміну „виклиненню дореволюційної культурної еліти Росії“ прийшла нова молода інтелігенція, як господар своєї батьківщини й законний наслідник її історичного минулого, проявляючи свої права... І відмовити їй у тому ніхто не посмієв... А це означало затрату жидівською етнічною групою того положення, яке вона монополює займала більше чвертьсторіччя“ (стор. 23).

Жиди прийшли в Росію зі Заходу, через Литву й Польщу, і поселилися на Україні. В 1794 році жидам дозволено поселитися по шій Росії, а від 1804 року був введений закон про „черту оселюстості“ (межу поселення) для осіб жидівського віровизнання. „Черта оселюстості“ починалася

ЩО РОБИТИ УРЯД „СУВЕРЕННОЇ“ УССР?

жов на території окремої совєтської республіки, але десь в Російській федеративній республіці — РСФСР. А тим часом трагедія Чорнобиля така страшна, як в першу чергу т. зв. український уряд мусів би сказати про неї своє слово.

Звичайно, ми не можемо очікувати, щоб „уряд“ підсовєтської України пішов аж так далеко, що прокламував би вихід України із СРСР (на підставі совєтських конституцій), бо господарка Москви в Україні доводить до страшних трагедій і мільйонів жертв, як то було в час Великого Голоду і це може бути тепер після Чорнобиля. Прокламувати вихід УССР із СРСР влада підсовєтської України не вчинить, бож ця влада складається із московських виступників, а зрештою і сили на такий крок вона не має, бож її розтрощив би у такому випадку всесильний КГБ.

Проте, цей т. зв. уряд міг би на щось здобутися, якщо він не соромиться називати себе урядом якоїсь там республіки, хоч вона і входить до складу СРСР. Чи не міг би цей уряд заперечувати проти того, що Москва не дає правдивих інформацій про розміри катастрофи — і то не так для закордону, як для громадян СРСР і, в

М. Суховерський БІБЛІОГРАФІЧНА ПРАЦЯ ЯРА СЛАВУТИЧА

було б майже неможливо дістатися до наукових джерел, головню у стилістичних науках, без відповідної науково оформленої бібліографії. Перші наші бібліографії — це списки рукописів при наших монастирях і церквах, що їх писли, переписували або перекладали з інших мов на старослов'янську мову наші ченці.

На жаль, з нашої церковної і світської літератури та її бібліографії мало що залишилося на рідних землях. Починаючи від Андрія Боголюбського, від XII сторіччя до сьогодні, включно зі спаленням Бібліотеки ім. Т. Г. Шевченка у Києві в останніх часах, московський наїзник, білий чи червоний, нищить і нищить всі духовні надбання нашого національного життя, а у першій мірі — друковане слово. У Совєтській Україні існують українські видання, українська література й українська бібліографія, але тільки такі, що сприяють совєтській владі, її політиці та ідеології.

По Другій світовій війні у вілнних країнах, головню в Америці й Канаді, розвинулася бібліографія українських видань та видань різними мовами про Україну. По багатьох університетських

М. Платковський

досліджень у наукових журналах і збірниках — на різні теми з літератури і мовознавства. Майже половину цих праць перекладено й надруковано іншими мовами. Крім того, багато його коротких рецензій уміщено в українській та не-українській пресі. Ще менш нам відома систематична бібліографічна праця д-ра Яра Славутича. Передусім треба назвати з цієї ділянки чотири його праці, без яких, мабуть, тяжко було б обійтися дослідникові, викладачеві мови і літератури чи студентові українстиці: 1. Антологія української поезії в Канаді, 1898-1973 (Едмонтон, „Слово“, 1975), де вміщено біо-бібліографічні матеріали до кожного поета. 2. Українська поезія в Канаді (Едмонтон, „Славутич“, 1976), критичний огляд із додатком бібліографії видань поетичної творчості. Первісно ці відомості з'явилися в Західноканадському збірнику НТШ, частина 2 (Едмонтон, 1975), а потім окремою книжкою. 3. Розділи в MLA International Bibliography (річники 1969-1985). Тут протягом 17-ти років уміщено більше як 30 тисяч назв книжок, статей і більших рецензій різними мовами світу — усе про українську літературу, мову й фольклор. Ця міжнародна бібліографія критичної літератури виходила у світ до 1981 року у трьох

від міста Пернова на Балтицькому морі, йшла по прямій лінії до міста Оршу, бігом ріки Дніпра до Чорного моря, по березі Дону, вгору по Пруті до Австро-угорської границі й по границі з Німеччиною до Балтійського моря. В тій області було 25-губерній, а територія була у півтора рази більша від Франції. В 1911 році в „черті оселюстості“ жило 4,899,327 осіб жидівської бідності тоді, як багатші жиди займали всякі пости в житті імперії. Перед російським урядом постало питання, якої політики притримуватися у відношенні до такої етнічної групи, яка була чужа основній масі населення не тільки по релігії, але й мові, побуті й навіть одежі (ст. 66). В жидів минуле й майбутнє було зв'язане не з Росією й російським народом, але з жидівством цілого світу, його минулим і його майбутнім. На Україні в 1917 р. жило 2.5 мільйона жидів, тобто 41 відсоток усіх жидів імперії. Автор твердить, що, де появляються жиди, разом з ними появляється й проявляється „лодофобія“. Російський народ і створена ним держава Росія не являла з себе винятку (стор. 164). Але в Росії жиди не жили в гетто так, як це було в усіх західних державах. Згадуючи про жидівські погроми, автор на стор. 162-3 подає цілу листу погромів. Перший погром був у Александрії в 68 році по Христі, в якому загинуло 56 тисяч осіб; описав, в 387 році в Римі, в Лондоні — 1278 року, масовий погром в Еспанії був у 1414 році; в Кракові — в 1464, і в Познані — в 1716 році. Були погроми теж у багатьох інших державах (автор вираховує 44 погроми поза межами Росії). На початку ХХ сторіччя в Російській імперії ширилася революційна настрої, в яких жиди брали жваву участь і вони займали керівні пости в революційних організаціях, в той час соціалістичного погрому. Троцький-Бронштейн укладав плани перевороту в Росії зі своїми однодумцями в Нью Йорку. А коли прийшов догодний час, він був між першим в Росії. В Петрограді до 1919 року державний апарат складався з 16-ти росіян і 371-го жидів, — з того було 265 жидів, які прибули з Нью Йорку. Автор згадує про деякі антижидівські ексцеси, які вони самі провокували проти себе, викрикуючи на своїх зібраннях „Долой Ніколушуку!“ „Долой поповів!“ — а це викликавало реакцію росіян і православних проти жидів.

Роберт Вилтон, англійський кореспондент „Таймсу“, який

Ол. Зозуля Голос з архіву

Переглядаючи комплекти газети київської „Літературної України“ за 1965 рік, я натрапив на постанову уряду УССР „Про увічнення пам'ятних місць, зв'язаних з історією запорізького козацтва“. Я не знаю точно, хто висунув цю ідею, але виходить так, що ініціатором був Інститут історії Академії Наук.

Через рік „Літературна Україна“ послала свого кореспондента до Інституту, щоб довідатися, що вже зроблено. На запитання кореспондента відповідь дав старший науковий працівник О. Апанович. Скорочено передаю запитання і відповіді.

3. За яким принципом відзначаються пам'ятні місця?

В. Велику групу складатимуть славі бойовища запорізькі. На мій погляд, слід відзначити ратні поля визвольної війни 1648-1654 років. Вже відзначено понад 100 пам'ятних місць. 3. Якими пам'ятними знаками передбачено увічнити подвиги козацтва? В. У нас, наприклад, виникла думка насилати могили на місці колишніх укріплень та спостережних пунктів Запорізької Січі й встановити там макети сторожових вишок.

Е пропозиція про створення пам'ятників Байді — як символів мужності та бойового хисту козацтва, Мамасів — як втілення духовної щедристі й кмітливості, козакові Голоті — представникові найб'їтніших низів козацтва, що на своїх плечах вносили весь тягар небезпечних походів. Доповинити цю групу повинна постать Марусі Богуславки — української жінки, яка в далекій Туреччині виволла з полону своїх земляків. І, здається саме б ці монументи-пам'ятники слід встановити на Хортиці.

Хотілося б бачити пам'ятник Северинові Наливайкові у Білій Церкві, Тарасові Федоровичу — в Переславі, Якову Острияніччю — в Острі, Максимові Залізнякові та Іванові Гонті — в Умані, Семенові Неживому — в Смілі, Дмитрові Гуні — в Лубячах, Данилові Нецасіві — в Брацлаві, Іванові Богуніві — у Виниці, Максимові Кривоносіві та Іванові Підкові — у Львові. Самійлові Кішші — в Каневі, Іванові Сіркові — в Харкові,

ВІЩЕПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ та інші високопоставлені чинники відвідули у понеділок, 11-го серпня, перевірку на наркотики. Перевірка була шкільно добровільною. Речник Білого Дому Леррі Спікс сказав, що результати перевірки стануть відомими через вісім-десять днів. Аналізи будуть зроблені у військово-морському шпиталі в Норфолку, Вірджинія. Л. Спікс повідомив також, що результати аналізів будуть зберігатися в таємниці, але якщо хтось з співпрацівників двічі „провалиться“ на перевірку, то з ним „буде проведена довірочна розмова“. Спікс додав, що президент Роналд Реген відбув перевірку минулої суботи, коли він був у шпиталі на урологічному обстеженні. Професор-психіатр Девид Масто сказав, що „перевірка на наркотики може стати ядерною бомбою в боротьбі з наркотиками“ в тому випадку, якщо за перевіркою наступить вмішування в особисте життя.

17 років прожив у Росії й мав нагоду приглядатися, що там діється в роки революції, повідомив, що з 556-ти осіб, які зайняли пости в адміністрації — було 447 жидів. Берестейський мир підписували жиди: Троцький, Йоффе, Карахан і Камєнев (стор. 233).

„Лондон Таймс“ з 5-го березня 1919 року повідомив, що 75 відсотків большевиків — це російські жиди. Київська ЧеКа (Чрезвычайная Комісія) складалася зі 75 відсотків жидів (стор. 215). В 1918 році в одному Петрограді ЧеКа розстріляло 10 тисяч осіб, звичайно без суду. Після захоплення влади комуністами, колишня населення т.зв. „черти оселюстості“ перейшло мешкати до міст СРСР. Після ліквідації приватної власності інші учбові заклади були переповнені жидами, як і ціла нова адміністрація СРСР. В 1959 році СРСР мало 208,822,000 населення, з того 2,268,000 жидів, тобто 1.1 відсотка. Але по професіях: лікарів — 14.7 відсотка; юристів 10.4 відсотка, письменників і журналістів — 8.5 відсотка і працівників сцени 7 відсотків.

Автор Андрій Дікій не знаходить відповіді на поставлене ним питання, чому Комінтерн погодився на пакт з Гітлером в 1939 році, як також, чому СРСР як атеїстична держава була за створення Ізраїлю — теїстичної держави? Це питання він залишає майбутнім дослідникам. Збрало б забагато місця, коли б ми хотіли використати таблиці прізвищ жидів, які на протязі 35-ти років були панівною і правлячою кастою СРСР. Згадуючи про перебіг Другої світової війни, там читаємо, що в той час, як військо й новобранці йшли пішком на фронт, переважені авта з жидами просувалися на Схід подалі фронту. І коли Хрущов після вступу з Києва німцям перебрав у свої руки Центральний Комітет партії, в якому хотіла працювати жидівка Ружа Голес, то він мав їй сказати: „... Тут Україна. І ми не заінтересовані, щоб український народ пояснював поворот радянської влади як поворот євреїв“ (стор. 273). (Ця вістка була друкована в книжці Лсона Ленемана „Трагедія жидів в СРСР“, Париж 1959, стор. 174-182).

Згадуючи штучний голод 1932-33 років, автор каже, що жидівське населення міст не голодувало, бо міста мали подостатком харчів, а крім того жидам допомагала

(Закінчення на стор. 3)

ПЕРЕД ТУРНЕ „ЖУРАВЛІВ“

У полоні музики

Наприкінці листопада 1985 у філармонії в Ольштині відбувся незвичайний концерт. Тривав він ледь півтори години і, на думку кількох слухачів, що його слухали, він був найпривабливішим запрошенням побачити надбання української вокалістики в загальноєвропейському музичному контексті. Запрошували рідкісні гості: оперні співаки — соліст Великого театру у Варшаві Володимир Денисенко та соліст оперних театрів у кількох театрів світу Любомир Мацюк. Обидва приречені служити музиці, обидва родоводом і любов'ю зв'язані з українською пісню. І водночас вони носії двох відмінних форм співаної мови — Денисенко спроможний відобувати з кожної бас-партії найбільш драматичні підтанки; Мацюк-тенор, якому підкоряється найчарівніша з тональностей — лірична. Час наступної зустрічі польштинян з таким „діапазоном“ невідомий. Відомо зате і зрозуміло, чому першим після цюгоричних перевиборів у гуртку гостем в ольштинській світлиці УСКТ був саме один із згаданих майстрів вокалістики Любомир Мацюк. А про те, що дуже тут його чекали, свідчить хоч би присутність біля 100 в основному молодих слухачів. Цей своєрідний авторський вечір відбувся 8-го квітня ц. р.

Хор „Журавлі“; диригент Я. Полянський.

для значної більшості, для отих з вулиці, шкіл, крамниць, для тих із шодених зустрічей, був насамперед гідним широкій пошани вчителем і співучасником їхніх буднів. Жодні гроші, ані бажання придобатися не вирішували про сердечну приязнь і ввічливість цих людей. Подібних їм не часто доводилось пізнати за життя артистів. Отож знайомство з котроюсь з країн — це для Л. Мацюка, також, а може передусім, пізнання її мешканців, взаємовідносин, які вони спроможні створити. І інший шлях — до музичного мистецтва. Зрозуміло, на початку були професори і школа. Але потім і постійно була також школа з тією лише відмінністю, що вчителі ставили не вчителі, а саме мистецтво. Бути з ним близько, приносити його іншим — це значить працювати. Працювати, відмовляючись від цілого ряду привилегій, без яких для пересічної людини життя здавалося б малоцікавим. Л. Мацюкові ніколи не була чужою думка про те, що люди стають великими насамперед у своїх дерзаннях. Художня мета, до якої він прямував, була ясна і чітка — навчитися так орудувати скарбом, отриманим від природи, голосом, щоб уміти передати не тільки красу, але і сенс музики, бережно використовувати для цього кожен найдрібніший навіть, композиторську прикрасу. Такого може домогтися, в першу чергу, справжній майстер камерного співу. Саме таким назвали Любо-

мира Мацюка музичні рецензенти. Рецензії, десятки рецензій різними мовами — це частка документалістичного творчого життя гостя ольштинян. Мали нагоду знайомитися з нею учасники вечора. Л. Мацюк не перечесть тим, хто вважає його камерним співаком. Але подібно як для композитора, так і для виконавця його творів, музика не має меж. Близькі тоді серцю Л. Мацюка Скарлатті, Гайдн чи Моцарт, і романтики Шуберт, Вебер, Россіні, Мендельсон-Бартольд чи Шуман, і „прогресисти“ Берліоз, Ліст чи Верді...

він тоді, немов для рівноваги своєму другові, виключено з українським репертуаром. З пісню, без якої в Любомира Мацюка не зібрався б тут, у Польщі, так швидко такий широкий вечір. Л. Мацюк не перечесть тим, хто вважає його камерним співаком. Але подібно як для композитора, так і для виконавця його творів, музика не має меж. Близькі тоді серцю Л. Мацюка Скарлатті, Гайдн чи Моцарт, і романтики Шуберт, Вебер, Россіні, Мендельсон-Бартольд чи Шуман, і „прогресисти“ Берліоз, Ліст чи Верді...

Зрештою, перелік можна б продовжувати аж до зовсім окремого розділу у захоплених артиста — творів українських композиторів. Підтвердження цієї відкритості гостя для музичного розмаїття знаходили при сутні також тоді, коли слухачі записали менші і більш відомі імпрі і пісні, виконуваних саме Л. Мацюком та його дружиною. Здається однак, що в ці хвилини для більшості слухачів значно важливішим від репертуару було саме його виконання. І, незважаючи на „посередництво“ звукозаписувальної апаратури, підкорялись вони прецизійності та вроді голосу — теплою, міцною, без сліду насильства у горішньому регістрі, проникливого своєю ліричною еластичністю. Була це просто нагода відчувати ліризм великої широти і безпосередності. Нагода в ольштинян не перша, коли пам'ятати про згаданий 1982 рік. Виступив

За зустріч дякували ольштиняни гостеві квітами.

М. І.

Допоможім збудувати український хмаросяг в Нью Йорку

Сьома вулиця Схід, між 2-ою і 3-ою авеню в Нью Йорку, це та частина міста, в якій містяться реперзентативна українська католицька церква, історична книгарня Митрополита Сурмача, і українці на тому відтинку у біля 85 відсотка з домо-власниками.

Біля новообудованої церкви св. Юра знаходиться велика площа, де колись була стара церква. Ця площа, яка під цю пору вартує понад мільйон доларів, є чудовою парцелею під будівлю.

Енергійний парох і ігумен церкви св. Юра, о. Патрік Пашак, ЧСВВ, виготовив

план будови 16-поверхового українського хмаросягу. З цього проекту чотири поверхи займала б парафія на канцелярню, вітальню, бібліотеку і приміщення для сестер і отців, а 96 мешканців одиниць, закупили б українці, як співвласники кооперативного дому. З розпродажу усіх мешканців одиниць вдалося б 10 відсотків для наших незможних людей за мінімальної ціни.

Будова цього хмаросягу ще не зачалася, а вже цей проект навістили „чорні мари“. Асоціація збереження околиці на одному зі своїх засідань вирішила, що треба

зібрати доволі підписів від мешканців цієї околиці, щоб заблюкувати цей проєкт будови.

У понеділок, 15-го вересня 1986 року, о 7:00 год. вечора у Village View Community Houses, 175 Схід 4-та вулиця в Нью Йорку відбувся чергове засідання членів асоціації і їх симпатиків разом з українцями. Отець Пашак закликає так через радіо, як і зараз цими рядками на сторінках „Свободи“, щоб українські мешканці цього кварталу і представники наших організацій взяли мовову участь у цих зборах і ще перш відкриттям нарад зголосили свою участь в дискусії.

Чому для нас будова є важною? Щоб задержувати у своїх руках якнайдовше наш стан посідання і дати українцям нагоду купити мешкання у своєму домі, як також щоб не обтяжувати нашу громаду новою збіркою на будову парафіяль-

ної резиденції для сестер і отців, бо з розпродажу апартаментів, тільки для українців, планується покрити видатки чотирьох поверхів, які займатиме парафіяльний уряд церкви св. Юра для своїх потреб.

Якщо ми плануємо задержати стан нашого посідання на довшу мету і якщо це лежить нам на серці, то хочеться вірити, що на цьому засіданні ми докажемо всім присутнім, що ми всім обстоювати свої життєві інтереси.

У короткому часі наші підписники мусли зліквідувати свої крамничі, бо не були спроможні платити високі ренти, а саме: „Орхідея“, „ЕКО“ і „Арка“. Наша дільниця стає з кожним роком коштовнішою і саме тому нам треба якнайшвидше задержати мешканстві об'єкти для своїх людей. План будови нашого хмаросягу болай частинно оправдує наші плани на майбутнє.

Роман Р. Голіят

УКРАЇНСЬКИЙ ТАНЦОВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ „ЛИМАН“

з Балтимору, Мд., активно причиняться до поширення знань про українську культурну спадщину своїм виступом у Буфф Треп, єдиному крайовому парку сценічного мистецтва в Америці, в НЕДПІО, 31 серпня, о год. 3:30 по полудні, у Вієнна, Вірджинія. Керівником і хореографом ансамблю є ОРЕСТ ПАСЮК.

Маємо на складі книжку

Олександра Скоценя

„З ФУТБОЛОМ У СВІТ“

СПОМИНИ

Видано в Торонто, Канада, 1985 р., стор. 638, тверда обкладинка, ціна 25.00 дол. плюс 2 дол. за пересилку

Дуже цікавий мемуарний твір, де зібрано все, що відноситься до українського футболу.

Мешканців стеїту Нью Джерзі зобов'язує 6% стеїтового податку.

ЗАМОВЛЯТИ:

СВОБОДА BOOK STORE

80 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Лікар — хірург закінчує резидентуру подіатричної медицини

Д-р Олег Лаврін, син Миколи і Надії Лаврінів, закінчив успішно дворічну медичну практику спеціальних операцій у шпиталі ім. монсеньора Клемента Керна у Воррені, Миш.

Д-р О. Лаврін

Подіатрична медицина займається лікуванням хворіб і несдомагань стопи і кісточок із суглобом стопи у дітей, дорослих і людей старших віком, уживаючи медичних чи хірургічних засобів.

Д-р Лаврін закінчив чотирирічну студію медицини і хірургії в Іллінойському коледжі подіатричної медицини і одержав диплом доктора подіатричної медицини (ДПМ). Він закінчив студію „magna cum laude“ і був одним з двох найкращих студентів своєї класи.

Шпиталь ім. К. Керна, — один з найкращих шпиталів подіатричної медицини в Америці, щорічно приймає лише шість молодих медиків із 160 найкращих студентів — кандидатів на резидентуру. Д-р Лаврін був одним із шести вибраних.

Початкову і середню освіту д-р Лаврін отримав в українських школах Непорочного Зачаття. Пречистої Діви Марії у Гемтремку, Миш., а школу українознавства із матуральним іспитом завершив у суботній школі Товариства „Рідна Школа“.

За свої осяги в науці отримав стипендію на студію від університету Вейн в Дітроїті. Вищу студію природничого факультету закінчив в тому університеті з відзначенням.

Будучи студентом вищих шкіл, він був членом і виховником у Пласті, займався спортом, а в професійній школі був допоміжним інструктором.

По закінченні медичних студій д-р Лаврін отримав кільканадцять нагород за академічні досягнення в професійних журналах.

Дружина д-р Лавріна, Варвара, є учителькою української школи Непорочного Зачаття, в якій і вона здобула свою початкову освіту.

Д-р Лаврін відвічає свою практику подіатричної медицини в осередку „Українське Село“ у Воррені.

Ірвін О. Канат, ДПМ
віцепрезидент подіатричної навчання.
(Переклад з англійського тексту).

Перша лемківська ватра

Важливою імпрезою цього року для Об'єднання Лемків Канади була перша лемківська ватра, яка відбулася в суботу 26-го липня, на оселі „Лемківщина“.

Організацією ОЛК спрямувала свою діяльність на успішну реалізацію такого завдання, щоб біля ватри вогнища серед чудової природи пролунала пісня та рецитация художнього, хоч жартівливого слова. І дійсно, не треба було багато витратити часу, щоб якнайкраще відбутися ватри, в організації якої включилися і молоді інтуїзисти. Любителі української пісні та її шанувальники дали свою згоду показати свої музичні та співацькі таланти молодого покоління.

Далі цей самий староста ватри заповідав точку за точкою, в яких виступали трио „Лілея“ з лемківськими піснями: „Тиха вода“, „В темну нічку в убоці“ і „Над водом крик“ та соліст-баритон Андрій Дудич. Він дуже вміло відспівав пісню „Під облячком стоїть звір похилений“.

Новостворена інструментальна група „Команія“ започаткувала програму ватри в підвечірній час, відігравши в'язанку трьох лемківських народних пісень. Це був ніби зов абсолютизм до інших, які ще не встигли прибути ближче ватри.

Після програми виступив П. Лопата, який відчитав жартівливі вірші на лемківському діалекті Івана Русенка „Газда в біді“ і „Пані Войсехова“. Потім він прочитав з „Ліса Микити“, який помістив жарт про Лемківщину та її святкування 1100-ліття хрищення. І знов пролунала долиною оселі декілька пісень, які відспівали Олександр Козак, Беата Вуйчик та Лільяна Головата.

На закінчення офіційної частини А. Стець передав чек на 1000 дол. на потреби хору „Лемковина“, який діє на рідній Лемківщині, для співорганізатора цієї високошкіреної капели. Ф. Гоч широкосердно подякував організації ОЛК за подарунок і, віддячуючись, він сам проспівав пісню „Ой, чи знає, куме Гнате“ та оповідав різні жарти.

На закінчення офіційної частини А. Стець передав чек на 1000 дол. на потреби хору „Лемковина“, який діє на рідній Лемківщині, для співорганізатора цієї високошкіреної капели. Ф. Гоч широкосердно подякував організації ОЛК за подарунок і, віддячуючись, він сам проспівав пісню „Ой, чи знає, куме Гнате“ та оповідав різні жарти.

Тамтешня українська преса дуже прихильно. Під кінець своєї промови А. Стець має бажання, яким захоочує, щоб на наступній ватрі 1987 року побачити не сотні, а болай одну тисячу, або й більше людей.

Староста ватри Федір Гоч у своєму слові закликає групуватися чим більше біля таких імпрез; закликає плекати свою пісню, продовжувати показувати свої обряди і традиції, які є дзеркалом і прикладом для інших, що ми, лемки з-під Бескида, з діда-прадіда є носіями і продовжувачами української культури. „Найту, на американському континенті, знають, хто ми і чі ми діти, звідки і яка краса пісні і жарту говорять про нас“ — ось цими словами закінчив промову Ф. Гоча.

Тамтешня українська преса дуже прихильно. Під кінець своєї промови А. Стець має бажання, яким захоочує, щоб на наступній ватрі 1987 року побачити не сотні, а болай одну тисячу, або й більше людей.

Лемківська ватра ще довго не вясала, бо біля неї танцювала молодь та співала декілька регіональних лемківських та різних українських пісень. Вже десь аж під ранок вогонь пригас, але його іскорки, напевно, будуть горіти в серцях тих, які були учасниками цієї ватри так довго, аж знову загоряться в наступному році.

Єдинонеділимець...

(Закінчення зі стор. 2)

діяспора. Під час Другої світової війни населення добре пам'ятало свої мільйонні жертви колективізації, голоду й концтаборів, серед цих жертв жидів не було. При тому ці жертви не були результатом нелюдського відношення ворога, який ввійшов у державу, але це був злочин правлячої жидівської етнічної групи (стор. 346).

Совєтський уряд віддав більш обшири першою класної землі для поселення жидів — хліборобів. Найбільше в Криму — понад 342 тисячі гектарів; в Українській ССР — 175 тисяч гектарів; у Білоруській ССР — 28 тисяч га. Крім того заплановано створити на Далекому Сході окрему жидівську „національну область“ у Бірбіджані. Для того приділено 400 тисяч гектарів з величезними природними багатствами. В автономних районах: Каліндорф, Ново-Златополь, Сталіндорф, Фрейдорф, Ларіндорф і Бірбіджан „вся адміністрація — суд, шкільництво провадилось в мові ідіш. Всі видатки, зв'язані з адміністрацією „делся на кошт держави“ (стор. 301-2).

Після Другої світової війни в колах „Жидівського Антифашистського Комітету“ і серед жидів у загальному виринула думка привернути цілий Крим, опустошений в результаті воєнних дій, в національну жидівську область чи республіку. Голова Комітету Соломон Лозовський (Дриздо) не дістав підтримки з боку Сталіна й Хрущова. Комітет розв'язано й застосовано репресії до його членів.

Відносно жидівської „Кримської республіки“, — пише автор, — „Хрущов був згідний зі Сталіним, що Крим, який при кінці війни проти Гітлера лишився без населення, не може стати центром єврейської колонізації, бо на випадок війни він переміниться б у плацдарм проти СССР“ (стор. 248).

Жидівська етнічна група СССР була весілю по стороні тих сіоністів, які в цілому світі вели пропаганду за створення Ізраїля, основується на тому, що то „Обіцяна земля“, „Обіцяна жидам на Сіоні“ (слова ізраїльського прем'єра Бена Гуріона в листопаді 1956 року) (стор. 349).

Д. Бург у своїй праці „Кремль, євреї і середній схід“ згадує про твердження жидівського дослідника Джудда Л. Теллера, який докажує, що повалення комуністичної системи в СССР негативно відіб'ється на жидівському населенні в СССР і в цілій Східній Європі. І при кінці цієї публікації читаємо, що боротьба з комунізмом велася і велеться так, щоб до його упадку не дійшло. Як тільки комуністична система опиниться на границі своєї загибелі з причини економічних чи воєнних, — волелюбний світ завжди і негайно простягає руку для спасення цієї системи. І на кінець слово про поширення у світі поглядів про існування „антисемітизму“ в СССР. Ті, що могли б правдою і фактами розбити цей наклеп, мовчать. „Мовчить і уряд СССР, бо напевно не бажає розкрити неприємну для нього правду про те, що каркас (основе тіло, кістяк) совєтської влади був у основному створений жидами і що вони займали там управлітєльоване положення в перших 35-ти роках комунізму“ (стор. 317 — Другої частини).

Автор цієї праці підкреслює, що після доби каганівичів, до влади прийшли кадри російської молодшої інтелігенції, яка виперла з важливих державних постів жидів. Тоді, як 40 років тому в закордонній службі було процентово більше жидів, то під цю пору їх там є мінімально. Зі всіх засекречених постів СССР жидів усунуло.

Для дослідників минулого Російської імперії та СССР ця публікація має велику вартість, бо автор завдав собі чималою труду, щоб зібрати джерельний доказовий матеріал про зв'язку комуністичної системи, яка під цю „пору“ загрожує вільному світові.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ізраїльського уряду Сімон Перез надіслав формальне запрошення для кардинала Джанна О'Коннора, Архієпископа ньюйоркської архідієцезії, відвідати Ізраїль і на місці переконатися про справи палестинців в Ізраїлі й інші проблеми, до яких О'Коннор зайняв становище після його повороту з Лівану. Йдеться тут про знезвартування погляду Архієпископа О'Коннора на справу створення палестинців окремої території, на якій вони могли б жити своїм самостійним життям, бо цей наряд не може бути, на його думку, вічними скитальцями і жити під шатрами в різних арабських країнах. Оглянувши табори палестинців в Лівані кардинал О'Коннор відкрито закликає до розв'язки палестинської проблеми, без якої не може заіснувати мир на Близькому Сході.

ПРОКОМУНІСТИЧНИЙ УРЯД Анголі запротестував проти порушення військами Південно-Африканської Республіки кордону, зудару з військовою одиницею Анголі і обстрілу прикордонного містечка. Уряд Південної Африки не оправдується і виразно каже, що він допомагає антикомуністичним повстанцям, подібно як це робить Вашингтон, які хочуть позбутися комуністичної влади і встановлення там демократичної системи управління.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ В ПАМ'ЯТЬ

Бл. п. СТЕФАНА ШЕВЧУКА

складаємо 100.00 дол. на Комітет Оборони Української Спільщини.

ЛІДЯ І ЗЕНОН КОЗАК

У ПЕРШУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у Вічність

Бл. п. д-ра мед.
ЮЛІЯНА ПОЛІТИЛА

нашого Найдорожчого Чоловіка, Татка і Діда у світу Юго пам'яті складимо 1.000.00 дол. на Наукове Т-во ім. Шевченка в Нью Йорку і 1.000.00 дол. на будову Українського Музею в Нью Йорку.

Дружина — АННА з РОДИНОЮ

Повідомляємо, що у понеділок, 11-го серпня 1986 р. у ранніх годинах відійшла у Вічність

Бл. п.
ГАЛИНА ЗАВІТНЕВИЧ

дружина св. п. проф. В. Завітневича, довголітнього диригента хору св. Володимира в Нью Йорку.

ПАНАХИДА у вівторок, 12-го серпня 1986 р., о год. 7-ї ввеч. у похоронному заведенні Солгору у Бавнд Бруку, Н. Дж. ПОХОРОН у середу, 13-го серпня 1986 р. в год. 11:30 ранку з Церкв-Пам'ятника св. Андрія на місцевій центар.

У смутку:
ПАРАФІЯЛЬНА РАДА
та ДРУЗІ

СКОБ з „Вовчої Тропи“

ПРИВІТ

4-та конференція Наукового Конгресу в Тисячоліття Хрищення Руси-України

У приміщеннях Українського Вільного Університету відбулася 26-28-го липня четверта з черги конференція Наукового Конгресу в 1000-ліття Хрищення України (Перша була в Мюнхені, друга в Бавнд Бруку, третя в Римі).

Четверта конференція тривала три дні. Першого дня після участі усіх присутніх у Соборному Молебні, який відправив о. І. Дубицький, засідання четвертої наукової сесії відкрив ректор УВУ Володимир Янів. Другою точкою наради було покликання президії та затвердження програми. У дальших точках заслухано огляд праці Комітету Наукового Конгресу та звіти комісій: музикологічної (д-р М. Антонович), мовознавчої (проф. О. Горбач), богословсько-філософської (о. д-р І. Гриньох), літературної (проф. І. Качуровський), літургічної (о. д-р І. Музичка) правничої (проф. З. Соколюк), історичної (від ітано за несприбутного д-ра А. Жуківського).

Схвалено, що Комітет Наукового Конгресу в 1000-ліття Хрищення Руси-України діє у порозумінні з вищезазначеними комісіями та поодинокими афільованими установами, яких є разом 21 тобто кожна з них може видати свій окремий збірник під спільним заголовком „Праці Наукового Конгресу в 1000-ліття Хрищення Руси-України“ та своїм числом і титулом. (Наприклад, майже готовим до друку є „Збірник Мовознав-

чої Комісії Наукового Конгресу в Тисячоліття Хрищення Руси-України“, ч. 13).

Довго дискутовано місце та час Конгресу 1000-річчя, який відбудеться в Парижі в 1988 році, правдоподібно в квітні під час Великодніх свят за старим стилем. Дальша дискусія проходила над профілем Конгресу, конгресових доповідей та його релігійно-літургічного, музичного та мистецького об'єктування. Вкінці обговорено проєкти фінансування Конгресу та кошти видання передбачених поодинокими Комісіями збірників, з яких тільки один має вже фінансову базу, а саме: Збірник мовознавчої комісії, завдяки грошовій допомозі Владки Платона Корниляка. В дискусії порушено ряд способів збирання потрібних фондів для цього великого задуму, що будуть проводити Українські Церкви та афільовані установи.

Другий день 4-ої конференції був призначений для доповідей мовознавчої комісії. Доповідали: проф. д-р Олександра Горбач, проф. д-р Володимир Янів, проф. д-р Василь Лев, проф. Марія Пшеспорська-Овчаренко, проф. д-р Володимир Жила, проф. д-р Анна Власенко-Бойцун, о. Роман Мизь, проф. мгр Іван Корвиць-

кий, проф. д-р Джон Павльс, о. проф. д-р Іван Гриньох, ред. Михайло Демкович-Добрянський.

Понеділок, 28-го липня, був і святочний, і приємний, і веселий. Вранці відбулася Архирейська Літургія у владичій каплиці при Шенбергер вулиці, всього два блоки від будинку УВУ, в гарній обителі Владки Платона Корниляка з розлогим городом, обгородженим муром.

Після Служби Божої відбулася в приміщеннях УВУ традиційна інвагурація літніх семестрів: високошкільних, педагогічного, правничого, українознавства та двох нижчих курсів української мови. Головну промову виголосив Владика Платон, вказуючи молоді шляхи правдивої науки, християнської любові й патріотизму.

Після цього під час переклади відбулася зустріч учасників Конференції, Наукової сесії, професорів із студентами і курсантами УВУ, яких цього року було менше ніж минулого року, тобто 185, бо деякі молодші студенти батьки боялися поїхати до Німеччини з огляду на тероризм та катастрофу на чорнобильській енергетичній станції. Цей мільйон день завершено моголіством для ректора В. Янева, бо це був день св. Володимира — іменини улюбленого ректора УВУ.

Н. Н.

Пресовий Фонд „Свободи“

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи“ і дитячого журналу „Веселка“ та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 11.

С. Чопівська, Зайон	100.00	М. Павлюк, Гантсвілл	5.00
Н. Н.	25.00	І. Руденський, Савтгемптон	5.00
О. Бенцаль-Карпак, Відд. 385	20.00	А. Седларчук, Баффало	5.00
П. Наумчук, Торонто	20.00	К. Шевчук, Рочестер	5.00
М. Білюк, Дітройт	17.00	Ф. Мельник, Рочестер	4.00
Т. Курдидик, Торонто	15.00	М. Якусь, Піскатайв	3.50
Я. Опирюк, Кінгстон	15.00	Й. Чорній, Палатаян	3.00
С. Процишин, Ля Саль	15.00	М. Слаба, Юньондейл	2.50
П. Буковинський, Бейон	12.00	Г. Вавелко, Мінеаполіс	2.00
А. Микитюк, Ороно	12.00	П. Волощук, Дорчестер	2.00
Д. Марцінюк, Саскатун	10.00	М. Гетьман, Медіна	2.00
С. Романишин, Денвер	10.00	О. Головацький, Фт. Лодердейл	2.00
С. Сивик, Равнд Лейк	10.00	В. Голуб, Милвилл	2.00
Н. Л. Хойнацький, Овк Форест	10.00	М. Дозорська, Таксон	2.00
Л. Рибіцька, Пассейк	9.00	Л. Зобнів, Бінгемтон	2.00
П. Німлович, Відд. 221	7.89	С. Капелан, Дітройт	2.00
А. Варчак, Йонкерс	7.00	О. Ленська, Нью Йорк	2.00
Р. Кайда, Вінніпег	7.00	О. Лісс, Ст. Пітерсбург	2.00
С. Стадник, Чикаго	7.00	Ф. Максимонко, Альгонкін	2.00
Ю. Тарасюк, Ньюарк	7.00	Р. Мандлій, Ньюарк	2.00
Д. Хухра, Кергонсон	7.00	І. Підгірний, Парма	2.00
Р. Білоус-Кратко, Лейкуд	5.00	Й. Сабатович, Рочестер	2.00
В. Варєцький, Філадельфія	5.00	В. Скробач, Рочестер	2.00
А. Заяць, Норридж	5.00	Я. Сточанін, Пелл Лейк	2.00
Каттоліко, О. Повей	5.00	І. Тот, Фляшінг	2.00
Кравченко, Джерзі Сіті	5.00	Т. Федшин, Честер Спрінгс	2.00
Т. Нестеренко, Принсес Ен	5.00	А. Яремко, Клифтон	2.00

Бібліографічна...

(Закінчення зі стор. 2)

томах, а після появляється у п'ятьох томах. У кожному томі кожного річника є українська, найбільше її в другому томі. 4. Анотована бібліографія української літератури в Канаді: Канадські книжкові видання, 1908 - 1983 (Едмонтон: „Славу-та“, 1984), над якою принагідно упорядник працював майже 25 років, після переїзду з Америки до Канади. Ця бібліографія отримала грошову нагороду на бібліографічному конкурсі при українському Науковому Інституті Гарвардського Університету, фундарами якої були св. п. Володимира й д-р Микола Ценки з Філадельфії. Згадане видання охоплює канадські публікації з української поезії, прози, драматургії та літературознавства за 75 років. Його наклад, із огляду на брак коштів, — лише 50 примірників у твердій полотної оправі, згідно з вимогами бібліотек. Надасться воно в першу чергу для довідкових відділів у публічних і університетських бібліотеках, для українських музеїв та інших подібних установ, як також для кожного, хто збирає і любить українську книжку. Відомо,

що д-р Яр Славутич працює над другим виданням Анотованої бібліографії української літератури в Канаді. Це поширення і більше удokumentоване видання появиться ще цього року.

Що робить...

(Закінчення зі стор. 2)

народу, а „уряд“ УССР і всі його підвладні: — це московські виступники, від яких нічого доброго для України очікувати не можна! І що слиним виходом для України є відокремлення від російсько-совєтської імперії і відновлення своєї справді незалежної і суверенної держави, якою була Українська Народна Республіка!

Правда, усвідомлення такого стану речей ще не означає, що остаточну мету буде швидко і легко досягнуто. Але настрої і психічне наставлення не тільки українців, але й інших громадян в СССР може відіграти величезну роль. Горбачов напевно немає тепер спокійних днів і ночей. Було б знаменним, якби Чорнобиль став початком упадку російсько-совєтської імперії й комунізму в ній! Але... аж таких припущень може не вільно висловлювати, щоб вони не скінчилися великим розчаруванням.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

НЕТТИ А. ОЛСЕН, член УНС Відд. 286-го ім. св. Володимира в Джерзі Сіті, Н. Дж., померла 7-го квітня 1986 року на 61-му році життя. Нар. 2-го липня 1924 року в Джерзі Сіті. Членом УНС стала 1941 року. Залишила у смутку батьку Івану і Ольгу, і доньку Нетті. Похорон відбувся 10-го квітня 1986 року на цвинтарі Оклейв в Діленд, Фла.
Вічна Їй Пам'ять!

ЮЛІЯНА МАРІЯ РАТИЧ, член УНС Відд. 353-го Т-ва „Запольська Січ“ в Нью Бронсвіку, Н. Дж., померла на 26-му році життя. Нар. 1959 року в Нью Йорку, Н. Дж. Членом УНС стала 1981 року. Залишила у смутку батьків Івану і Ольгу. Похорон відбувся 15-го березня 1986 року на цвинтарі св. Петра в Нью Бронсвіку, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!

Д. Орхівська, секр.
П. Балотянська, секр.

ІВАН БОГАН мол., член УНС Відд. 230-го ім. св. Івана Христителю в Дітройті, Мич., помер 20-го березня 1986 року на 63-му році життя. Нар. 14-го березня 1923 року в Джерарді, Огайо. Членом УНС став 1943 року. Залишив у смутку дружину Марію. Похорон відбувся 24-го березня 1986 року на цвинтарі Воскресіння в Остінгтані, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!

ІВАН БОГАН мол., член УНС Відд. 230-го ім. св. Івана Христителю в Дітройті, Мич., помер 20-го березня 1986 року на 63-му році життя. Нар. 14-го березня 1923 року в Джерарді, Огайо. Членом УНС став 1943 року. Залишив у смутку дружину Марію. Похорон відбувся 24-го березня 1986 року на цвинтарі Воскресіння в Остінгтані, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!

КАТЕРИНА ТОКАРЧУК, член УНС Відд. 292-го ім. св. Івана Христителю в Дітройті, Мич., померла 30-го березня 1986 року на 64-му році життя. Нар. в жовтні 1921 року в Дітройті, Мич. Членом УНС стала 1969 року. Залишила у смутку мужа Теодора; сестер Марію і Галину, племінників і племінниць. Похорон відбувся 3-го квітня 1986 року на цвинтарі Річ тавнішп у Мейнлді, Мич.
Вічна Їй Пам'ять!

МАРІЯ КУЗЬМИЧ, член УНС Відд. 1-го ім. св. Андрія в Шамоні, Па., померла 20-го березня 1986 року на 88-му році життя. Нар. 21-го травня 1898 року в Ексельсіор, Па. Членом УНС стала 1923 року. Залишила у смутку доньку Мілдред, сина Івана і Волтера. Похорон відбувся 22-го березня 1986 року на українському католицькому цвинтарі в Шамоні, Па.
Вічна Їй Пам'ять!

Ю. Полинск, секр.

МАРІЯ КУЗЬМИЧ, член УНС Відд. 1-го ім. св. Андрія в Шамоні, Па., померла 20-го березня 1986 року на 88-му році життя. Нар. 21-го травня 1898 року в Ексельсіор, Па. Членом УНС стала 1923 року. Залишила у смутку доньку Мілдред, сина Івана і Волтера. Похорон відбувся 22-го березня 1986 року на українському католицькому цвинтарі в Шамоні, Па.
Вічна Їй Пам'ять!

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

ВОЛОДИМИР В. ПОЛІЩУК, член УНС Відд. 320-го Т-ва Пресвятої Тройці в Балтиморі, Мд., помер 5-го квітня 1986 року на 62-му році життя. Нар. 1924 року в Балтиморі, Мд. Членом УНС став 1967 року. Залишив у смутку дружину Мілдред, доньку Джуді і сина Михайла. Похорон відбувся 8-го квітня 1986 року на цвинтарі св. Михайла в Балтиморі, Мд.
Вічна Їй Пам'ять!

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone: (201) 772-1880
Funeral Director
Chapels available throughout the Metropolitan Area

КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛУБ в НЬЮ ЙОРКУ

владштує з доручення УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛИ АМЕРИКИ І КАНАДИ

ТЕНІСОВІ та ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ

в днях 29, 30, 31-го серпня та 1-го вересня 1986 року (Labor Day Weekend)

на кортах СОЮЗІВКИ на басейні СОЮЗІВКИ

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

ЗА ІНДИВІДУАЛЬНІ ПЕРШОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ СПОРТОВОЇ ЦЕНТРАЛИ АМЕРИКИ І КАНАДИ на рік 1986 І ЗА ЧАШИ

УНСоюзу, Союзівки, Свободи, (в тому пропам'ятна чаша інж. Б. Рака), Українського Тижневика І п-ні Марії Душиник

та грошові нагороди в поодинокій грі:

ЖІНОК І ЖІНОК (35 р. і вище), ЧОЛОВІКІВ, МОЛ., СЕНЬ-ЮРИВ (35-44), СЕНЬЮРИВ (45 і 55 р.), ЮНАЧОК, ЮНАКІВ (18, 16, 14, 12 і нижче р.)

Зголошення до змагань враз із вписовим по \$15.00 приймає

MR. ROMAN RAKOCZY, Sr.
158 Manor Avenue, Cohoes, N.Y. 12047

до 22-го серпня 1986 р. Зголошення одержані після 22-го серпня не будуть взяті до уваги турніровою комісією

ТУРНІРОВА КОМІСІЯ:
Р. Ракочий, ст., З. Сидлик, Ю. Савчак, д-р З. Матківський, О. Кизик, О. Попович.

ПОРЯДОК ЗМАГАНЬ:

П'ятниця, 29-го серпня — год. 1:00 по пол. на Союзівці елімінаційна рунда чоловіків. Змагання, які мусять змагатися в цій рунді одержать окремі повідомлення від проводу турніру до суботи, 22-го серпня

Субота, 30-го серпня — год. 8:30 рано на Союзівці

1-ша рунда юначок (всі групи), сеньйори (35 р. і 45 р.) та жінок. Год. 8:30 рано в Нью Полці. 1-ша рунда чоловіків. Год. 10:30 на Союзівці. 1-ша рунда юнаків (всі групи) год. 10:30 в Нью Полці. турнір переможних. Год. 3:30 по пол. на Союзівці. 1-ша рунда сеньйорів (55 р.).

Час та місце дальших змагань назначить провідник змагань Р. Ракочий, ст.

Змагання груп чоловіків, вильосовані до елімінаційної рунди на п'ятницю, які не зможуть приїхати в цей день, як рівнож ті, що відпадут в елімінаційних, можуть змагатися в групі переможних.

З уваги на короткий час турніру та велике число учасників, змагання можуть голоситися тільки до одної конкуренції, яку значать точно на реєстраційнім листку.

У змаганнях можуть брати участь змагання (-ки), яких Т-ва є членами УСЦАК.

РЕЄСТРАЦІЙНИЙ ЛИСТОК — ДЛЯ ТЕНІСУ ТІЛЬКИ
ПРОСИМО ВИТЯТИ ТА ВИСЛАТИ РАЗОМ З ОПЛАТОЮ \$15.00 (Зголошення без вписового не приймається)

1. Ім'я і прізвище
2. Адреса (по-англійськи)
3. Телефон
4. Дата народження
5. Конкуренція та група в якій змагун хоче брати участь
6. Клубова приналежність

Чеки виставляти на: K.L.K. American Ukrainian Sports Club

МИКОЛА А. ЛІВИЦЬКИЙ
ДЦ УНР В ЕКЗИЛІ
МІЖ 1920 і 1940 РОКАМИ
Ціна 5.00 дол. з пересилкою
Мешканець стейту Нью Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N. J. 07302

Комітет Оборони Української Спадщини та Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу

закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ на його працю та акції для

1. Поширення правди про Україну
2. Поборювання очорнювання та знеславлення українців
3. Оборони громадянських прав українців

Пожертви просимо пересилати чеками, або поштовими переказами на
Ukrainian Heritage Defense Fund
с/о Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N. J. 07302
враз із вповненням вирізком цього заклику
Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу
Сума пожертви \$
ім'я та прізвище
число дому, вулиця
місцевість стейт поштовий код